

Bilag.

DANMARKS NATIONALBANK

Den 26. november 1948.

*Den kgl. bankkommissær, hr. handelsminister J. O. Krag, M.F.,
ministeriet for handel, industri og søfart,
Slotsholmsgade 10, K.*

I tilslutning til de forhandlinger, der er ført mellem regeringen og nationalbanken angående forlængelse ud over 31. december 1948 af tillægslovene til bankloven og sparekasseloven om ekstraordinær binding af kassereserver, skal nationalbanken udtale følgende:

Den nedgang i bankernes kassebeholdning, som har vist sig ved oktober måneds udgang, og den stærke omtale i pressen og på anden måde, som har fundet sted, har skabt en ikke ringe nervøsitet såvel i banker og sparekasser som i den del af befolkningen, der arbejder med bankkreditter eller med lån fra sparekasser, og nationalbanken er derfor enig med regeringen i, at spørgsmålet om frigivelse af en del af de bundne midler bør tages op til overvejelse.

Som det er regeringen bekendt, mener nationalbanken, at en lettelse med hensyn til ekstraordinær binding af kassereserver i banker og sparekasser bedst kan tilpasse de økonomiske forhold ved anvendelse af den dispensationsbemyndigelse, der i lovene er givet handelsministeren på grundlag af en indstilling fra nationalbanken. Ud fra disse synspunkter har nationalbanken derfor indstillet til handelsministeren at give en almindelig dispensation for alle banker og sparekasser fra 30. november 1948 i et omfang, der frigiver ca. fjerdedelen af de i øjeblikket ekstraordinært bundne reserver. Beløbet af disse andrager ca. 800 mill. kr., således at den af nationalbanken indstillede frigivelse vil andrage ca. 200 mill. kr. Med hensyn til en eventuel yderligere frigivelse af de bundne kassereserver mener nationalbanken, at det økonomisk set vil være rigtigst at anvende dispensationsmetoden. Denne metode er i sin natur smidig og kan tillempes de vekslende økonomiske forhold, og nationalbanken kan ikke skjule sin frygt for, at en på een gang foretagen betydelig frigivelse af de bundne kassereserver kan give anledning til nye inflationstendenser.

Fra forhandlingerne er det nationalbanken bekendt, at det er regeringens hensigt at foreslå lovenes forlængelse med halvdelen af det hidtil bundne beløb, således at der ved lovenes udløb med udgangen af indeværende år skulle frigives ca. 400 mill. kr. Nationalbanken må mene, at det ville være sikrere at forlænge lovene i deres nuværende form og derefter anvende dispensationsmetoden ved årets udgang, hvis det måtte anses, at der var nødvendighed herfor.

Nationalbanken skal dog ikke udtale sig imod den af regeringen påtænkte ændring i lovene med nedsættelse af de bundne beløb til halvdelen under forudsætning af, at lovene fornyes for et helt år og ikke således som af regeringen påtænkt med udløb efter et halvt års forløb, altså med udgangen af juni 1949. Ved en fornyelse på kun et halvt år vil der skabes en forventning om lovenes fuldstændige bortfald ved udløbet af dette tidsrum, og der kan ikke være tvivl om, at pengeinstitutterne vil indrette deres politik derefter, hvad der vil betyde større kreditudvidelse. Man må også være klar over, at den agitation for lovenes fuldstændige bortfald, der nu føres, især fra bankernes side, vil få ny vind i sejlene, og at agitationen vil fortsætte med øget kraft.

Lovenes fornyelse for et helt år vil ikke udelukke frigivelse af bundne kassereserver over dispensationsparagraffen, om sådant skulle blive nødvendigt i lovenes løbetid. Ved